

Vi er så skeptiske, at det er lige ved at ligne en afvisning, uden at det helt ligner det endnu.

Elsebeth Gerner Nielsen (RV):

En virkelig kulturpolitik må til det yderste være frisindet. Vil man kultivere demokratiet, må man først og fremmest demokratisere de ydre vilkår for kulturelt arbejde ud fra mottoet »Nok støtte, men ikke styre«.

Sådan formulerede Julius Bomholt princippet for den danske kulturpolitik i 1963. Hermed lagde han grundstenen til armslængdeprincippet – altså princippet om at holde kulturpolitikken fri af såvel markedskræfterne som statens interesser.

Stærkt på vej mod det tredje årtusinde er spørgsmålet, om tiden nu ikke er inde til at overlade ansvaret for en større del af kulturpolitikken til mere decentrale niveauer.

Har vi ikke øvet os så meget i ikke at blande os, at vi kan give decentraliseringen endnu en tand ud fra den betragtning, at det er borgerne og de lokale beslutningstagere, som bedst ved, hvad der er af ønsker og behov også på det kulturelle felt? Der er mange uudnyttede samarbejdsmuligheder mellem de forskellige regionale kulturinstitutioner, som ikke udnyttes i dag, blandt andet fordi der ikke er økonomisk incitament til, at f.eks. egnsteater, museum og bibliotek samarbejder.

At der er en del refusionstækning også i kulturpolitikken, når Århus Kommune anmelder otte nye egnsteatre i 1994, skyldes vist, at staten automatisk refunderer en stor del af udgifterne.

Men hvis nu staten blot havde udbetalt et bloktilskud uden bindinger, havde århusianerne og kommunalbestyrelsen så overhovedet valgt at bruge pengene på teater?

Med det fremsatte lovforslag afsøger vi med andre ord mulighederne for fremtidens danske kulturmodel, som efter Det Radikale Venstres opfattelse stadig skal bygge på de traditionelle fem søjler, sådan som de er formuleret af Nordisk Kulturinstitut i dets udredningsarbejde. Søjlerne skal efter vores opfattelse bevares, men det, de skal bære, må nødvendigvis fornyes set i lyset af bl.a. den teknologiske og den internationale udvikling.

Hvad skal dette forsøg nu give svar på? Jeg håber, at man bl.a. vil få svar på følgende spørgsmål: Hvordan spiller de statslige, amtslige og kommunale instanser sammen i forsøgene med kulturregioner? Bibeholdes den enkelte kommunes selvstyre? Hvilke erfaringer indhø-

stes med nye styringsformer og beslutningsprocesser? Sikres armslængdeprincippet også på lokalt niveau i forsøgenes beslutningsinstanser, f.eks. regionale eller lokale kunst- og kulturråd? Skabes der større gennemsigtighed i og sammenhæng mellem de mange lokale og landsdækkende puljer, støtteordninger m.v.? Får de udøvende kunstnere, kulturinstitutioner og andre, der arbejder med kulturelle aktiviteter, optimale arbejdsmuligheder i forsøgene? Vil den 3-årige forsøgsperiode med faste aftaler sikre en bedre kontinuitet i kulturlivet for de udøvende kunstnere, for kulturinstitutionerne og for de øvrige brugere af kulturlivets tilbud og muligheder?

Mere overordnet kunne man spørge: Er en regionaliseret kulturpolitik et af de moderne svar på nationalstatens opløsning, et svar, som rummer spændende nye bud på, hvordan vi kan leve med hinanden i en tid, hvor enhver drøm om en enhedskultur er opgivet af såvel venstresom højrefløj? Eller ender den regionaliserede kulturpolitik med blot at bekræfte massekulturen og angsten for det fremmede, dvs. alt det, som ikke bare behager de fleste? Giver en regionaliseret kulturmodel overhovedet plads til det pirrende, det anderledes, når de beslutningstagere, der skal bevilge pengene, sidder lige om hjørnet og daglig skal kunne svare på spørgsmål af typen: Hvorfor i alverden har I støttet noget så outreret eller vanvittigt?

I Det Radikale Venstre hylder vi princippet om at prøve sig frem. Vi ser derfor dette lovforslag som en videreførelse af grundtanken bag 10-, 7- og 5-punkts-programmet for slet ikke at tale om det kulturpolitiske idéprogram. Jeg synes, det er overordentlig vigtigt, at politikerne somme tider tør sige: Vi ved ikke præcis, hvordan den næste model skal se ud. Derfor prøver vi os frem, spørger borgerne til råds, og på den baggrund tager vi endelig stilling.

(Kort bemærkning).

Margrete Auken (SF):

Nu blev jeg altså helt forvirret over det dér med 10-, 7- og 5-punkts-programmet, som jeg ikke er klar over hvad specielt er i denne sammenhæng, men jeg vil godt lige sige til fru Elsebeth Gerner Nielsen, at jeg har svært ved at høre, hvor det dér regionaliseringsforslag, som vi sidder og arbejder med nu, egentlig kommer fra, og det lød, som om det var De Radikale, der har villet bære det igennem.